

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Ndob/18/2025
Identifikačné číslo spisu:	6125202471
Dátum vydania rozhodnutia:	26.06.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6125202471.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD., a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej v spore žalobcu KERAMIKA SOUKUP SR, s.r.o., Kamenná 45, Žilina, IČO: 36 372 498, zastúpeného JUDr. Alžbetou Skočdopolovou, advokátkou, Alexandra Rudnaya 23, Žilina, proti žalovanému Šimon Šinál ORASS, Chočská 1526/6, Dolný Kubín, IČO: 43 369 421, o zaplatenie 488,50 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 15Cn/1/2025, o nesúhlase Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

Príslušným na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Žilina.

Odôvodnenie

1. Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) bol postupom podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) predložený Okresným súdom Námestovo súdny spis na rozhodnutie o príslušnosti. Okresný súd Námestovo nesúhlasil s postúpením sporu z upomínacieho konania Okresným súdom Banská Bystrica.
2. Okresný súd Banská Bystrica postupom podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o UK“) postúpil vec Okresnému súdu Námestovo.
3. Okresný súd Námestovo s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica nesúhlasil z dôvodu, že v danom prípade z označenia strán sporu (oboch ako podnikateľov) a jeho predmetu (kúpa tovaru v rámci predmetov podnikania oboch strán sporu) vyplynulo, že ide o obchodnoprávnu vec (spor).
4. Podľa názoru predkladajúceho súdu v danej veci nie je založená kauzálna príslušnosť Okresného súdu Námestovo podľa § 22 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie daného sporu je Okresný súd Žilina.

5. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Námestovo a Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 43 ods. 2 CSP) dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením veci je dôvodný.

6. Podľa ust. § 10 ods. 3 zákona o UK ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 14 ods. 3 veta prvá zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

8. Podľa § 22 písm. h) CSP, na konanie v obchodnoprávných sporoch je príslušný Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

9. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

10. Podľa ustanovenia § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

11. Podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej aj „ObZ“), tento zákon upravuje postavenie podnikateľov, obchodné záväzkové vzťahy, ako aj niektoré iné vzťahy súvisiace s podnikaním. Právne vzťahy uvedené v odseku 1 sa spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon.

13. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. a) ObZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba zapísaná v obchodnom registri.

14. Podľa ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) ObZ, podnikateľom podľa tohto zákona je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia.

15. Podľa ustanovenia § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

16. Upomínacie konanie je alternatívnym spôsobom uplatňovania peňažných nárokov k postupu podľa CSP. Konanie o predmetnom peňažnom nároku bolo začaté dňom doručenia návrhu na vydanie platobného rozkazu Okresnému súdu Banská Bystrica a po splnení podmienok podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zák. o UK tento spor pokračuje na príslušnom súde podľa CSP v dôsledku podania návrhu žalobcu na pokračovanie v konaní. Z hľadiska uplatneného peňažného nároku konanie začaté na upomínacom súde tvorí jeden celok s konaním na súde príslušnom podľa CSP, pričom pre skúmanie procesných podmienok konania sú rozhodné okolnosti v čase začatia konania na upomínacom súde (§ 36 CSP) [m. m. 5Ndob/3/2023].

17. Pre posúdenie dôvodnosti nesúhlasu Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica bolo primárne potrebné ustáliť, či v danom prípade ide o obchodnoprávny spor.

18. To, či spor možno definovať ako obchodnoprávny, závisí predovšetkým od právnej povahy (právneho statusu) strán a ich vzťahu, z ktorého spor vznikol. Určujúcou normou je v tomto prípade ustanovenie § 261 ObZ, obsahujúce vymedzenie obchodných záväzkových vzťahov. Na to, aby sa určitý záväzkový vzťah mohol kvalifikovať ako obchodnoprávny, musí byť okrem požiadavky kladenej na povahu subjektov daného vzťahu splnená aj požiadavka povahy záväzku. Z hľadiska obchodného záväzkového vzťahu by muselo ísť na strane podnikateľa o výkon jeho podnikateľskej činnosti. Nemusí však ísť len o záväzkový vzťah, ktorým sa priamo a bezprostredne realizuje predmet podnikania zapísaný v príslušnom (najmä živnostenskom, obchodnom) registri, ale postačuje, aby záväzok súvisel s podnikateľskou činnosťou strán. To, či sú v tom - ktorom jednotlivom prípade splnené zákonné kritériá stanovené v ust. § 261 ods. 1 ObZ pre obchodné záväzkové vzťahy strán, závisí od posúdenia konkrétnych okolností v danej veci, čo rovnako platí aj pre posúdenie, či daná vec predstavuje obchodnoprávny spor (§ 22, § 34 CSP). Uvedené požiadavky musia byť splnené pri vzniku záväzkového vzťahu, v opačnom prípade o obchodnoprávny vzťah nepôjde.

19. Z doteraz známych skutkových okolností z predloženého súdneho spisu vyplýva, že žalovanou stranou je osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, a teda je podnikateľom v zmysle ustanovenia § 2 ods. 2 písm. b) ObZ. Žalobca je právnickou osobou zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu, podľa § 2 ods. 2 písm. a) ObZ. Žalobca v návrhu na vydanie platobného rozkazu odôvodňoval svoj nárok titulom nezaplatenia žalovanej sumy za dodaný tovar (kúpa tovaru). Je zrejmé, že sporové strany realizovali záväzkový vzťah medzi sebou v rámci svojej podnikateľskej činnosti, resp. činnosti, ktorá s predmetom ich podnikania súvisí. Z návrhu na vydanie platobného rozkazu v časti D zároveň vyplynulo, že žalobca označil, že návrhom si uplatňuje obchodnoprávny nárok.

20. Najvyšší súd z uvedených dôvodov preto dospel k záveru, že v predloženej veci ide o obchodnoprávny spor, na ktorého rozhodnutie je v zmysle § 22 písm. h) kauzálny príslušný Okresný súd Žilina. Nesúhlas Okresného súdu Námestovo s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je preto dôvodný.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.